

V prosinci jsme se pokoušeli o zhodnocení výsledků naší ČBS od doby jejího založení v roce 1992, a to nejen sami, ale také s přispěním nezávislých pozorovatelů. Není třeba tajit, že kromě příznivých ohlasů se objevily i některé kritické postřehy. Mohli bychom být patrně rádi, že kritiku nebude dnes studovat nikdo "nahore".

Je to snad chyba, že někde "nahore" nejsou anonymní lidé, kteří přidělují "prostředky", vydávají "směrnice", jak na to či ono, a pak nekompromisně "přijímají nezbytná opatření"? Ta doba pomínula, a tak musíme skládat účty výhradně členům naší společnosti. Nejde jenom o účty účetnické, ale také o "účty", které ukazují, co společnost udělala ve skromných podmínkách, v nichž pracuje.

Otevřeně si řekněme - a každému je to snad dnes již dokonale jasné -, že se bez finančních prostředků žádná činnost rozvíjet nedá. Čekáme na zákon o **neziskových organizacích**, který by nám pomohl vyřešit různé problémy, před kterými stojíme. Betonářské společnosti v jiných státech vesměs pracují na jakémsi polokomerčním přístupu: za služby, které poskytují betonářské komunitě, dostávají nepřímo nebo i přímo zaplacené náklady, kterými je jejich činnost podmíněna. Služby jsou to rozmanité: od vydávání časopisů až po poradenství v konkrétních otázkách. Všechny takové služby však spočívají na **principu spolupráce**, a to nejen společnosti s jejími členy, ale také vzájemné spolupráce členů mezi sebou.

Přestože je financování aktivit ČBS nepochybně kardinální otázkou naší existence, **výměna informací** a jejich plynulý tok jsou druhým hlavním problémem. Ten je však řešitelný jenom s pochopením všech členů. Máme zatím jen členy individuální, ale otevíráme již dveře **členům kolektivním**, od kterých budeme očekávat významný podíl na zabezpečení naší činnosti.

K výměně informací přispívá zatím jen tento časopis, vstupující právě do druhého ročníku. Chtěli bychom toho členům ČBS poskytnout ovšem více, ale jistě každý pochopí, že to není jednoduché ani finančně, ani fyzicky. Neobejdeme se bez Vaší pomoci. Všestranná a všesměrná spolupráce je nutnou podmínkou našeho rozvoje.

Prefabrikace v pozemních stavbách na XII. kongresu FIP

Pavel Čížek

Prefabrikace – dosavadní vývoj – perspektivy – dílce – skelety – architektonický beton – výroby

Na XII. kongresu FIP ve Washingtonu vyslovil pan *Arnold Van Acker* domněnku, že se prefabrikace stane jednou z dominantních výrobních technologií pozemního stavitelství v příštím století. Tato domněnka pramení z mnohostranné analýzy vývoje prefabrikace za posledních čtyřicet let, jejího současného stavu a předpokládaného vývoje společnosti v hospodářsky a kulturně vyspělých zemích.

Používání monolitických nebo prefabrikovaných konstrukcí v současném období je v České republice podmíněno spíše emotivním než racionálním rozhodováním účastníků výstavby. Je to logický důsledek státní politiky násilného ovlivňování vývoje betonových konstrukcí u nás po roce 1948 s preferencí prefabrikace a její dogmatické typizace dovedené ad absurdum.

Všeobecné postřehy

Podívejme se na důvody, které vedly pana *Arnolda Van Ackera* k optimistické prognóze předpokládaného vývoje prefabrikace. Předně je nutné vyjít z postulátu, že politické a sociální změny

ve společnosti významně ovlivňují také betonové konstrukce, aniž by tyto měly možnost společenských změn zpětně ovlivnit. Proto je potřebné zkoumat vztahy, trendy a jejich vývoj v minulosti, a na základě zjištěných skutečností zvážit *perspektivy prefabrikace*. Nové a připravované zákony vyvolávají již dnes potřebu zabývat se zejména ekologickými aspekty výstavby betonových konstrukcí. Doposud se klade důraz zvláště na spotřebu energií, což je sice podstatné, nikoli však vyčerpávající. Při výstavbě se objevují další vlivy, s kterými musíme počítat:

- požadavky měřítka a charakteru okolí,
- znečištění během výroby, doby životnosti a likvidace konstrukce,
- obtíže při recyklaci materiálů,
- spotřeba přírodních zdrojů,
- ochrana proti hlučnosti,
- estetické vlastnosti výrobků,
- podmínky vnitřního prostředí v budovách (vzduch, teplota, prach, vlhkost, hlučnost aj.),
- působení konstrukce na ekologii v průběhu doby životnosti,
- ochrana osob používajících konstrukci.